

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Szerda
1931 * április 29

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

96. szám
XXXVII. évtolyam

Ara 5 lei

Jorga: „Ha akarnék, lehetnék diktátor Romániában”

Jorga szenzációs nyilatkozata az új prefektusok felesketésénél

Jaj a rendzavaróknak és a politizáló közhivatalnokoknak

Bukarest, április 27.

Vasárnap délután hat órakor a belügy-minisztérium első emeleti nagytermében, Jorga miniszterelnök jelenlétében, az újonnan kinevezett prefektusok letették a hivatali esküt. Az ünnepélyes esemény jó alkalom volt Jorga miniszterelnök számára, hogy újabb nyilatkozattal forduljon a nagy nyilvánosság elé. Amióta a külföldi, de főleg a francia lapok a diktatura vádját emelték Jorga ellen, a miniszterelnök minden alkalmat megragad arra, hogy védekezzék a váddal szemben. Az a tény ugyanis, hogy az új prefektusok között nagy számban találhatók katonatisztek, alátámasztani látszik Jorga diktatórikus törekvéseit. Az új prefektusok esketésénél is erről beszélt elsősorban a miniszterelnök:

Nem lesznek katona-prefektusok, mert...

—Nem lesz egyetlen katona prefektus sem — mondotta Jorga — mert azok a katonatisztek, akiket prefektusoknak kineveztem, azonnal be fogják nyújtani a hadsereghez a lemondásukat.... Rágalom, hogy diktaturát készítek elő. Nem akarok diktaturát,

de nyíltan kijelenthetem Önöknek, hogy ha akarnék, lehetnék diktátor Romániában.

Még a látszatát is el akarom kerülni a diktaturának. Azért neveztem ki katonatiszteket prefektusoknak, mert ezek magukkal hozták a katonai állásuk presztízsét és tekintélyét.... Nem akarok diktaturát, mert hiszen mindnyájan tudjuk, hogy az erőszak hiábavaló igénybevétele mennyire káros.

de ha szükség lesz az erőszakra, úgy feltétlenül igénybe fogom azt venni és előre biztosíthatom Önöket, hogy — eredménnyel.

—Két orvával ezelőtt Munteanu Ramnic államtitkár ur tudomásomra hozta, hogy lakásom előtt munkanélküliek gyülekeztek, akik ott hangosan tüntettek, arról is tudomást szereztem, hogy a munkanélküliek elzavarására katonákat vezényeltek ki. Azonnal parancsot adtam a katonáknak, hogy térjenek vissza kaszárnyáikba. Munteanu-Ramnic államtitkár és Tautu generálist, prahovai prefektust, kiküldtem a munkanélküliek lecsendesítésére.

Látják uraim, nem muszáj a munkanélküliek ellen katonaságot kivezényelni. Jorga ezután azzal a váddal száll szembe, hogy a prefektusok között aktiv katonatiszteken kívül tulnyomóan sok pap és professor van.

— Azt hányják a szememre, — mondotta Jorga — hogy a prefektusokat papokból és tanárokból állítottam össze. Az tény, hogy a prefektusok kinevezésénél őrizkedtem attól, hogy verekedő kortések kerüljenek a prefektusi állásokba.

De nem tettem különbséget keresztény, vagy nem keresztény, román és nem-román között,

azokat választottam, akik akár tanári állásuknál fogva is tekintélyt és dicsősé-

get fognak a prefektusi méltóságnak hozni. Az én célom az volt, hogy rend és csend legyen ebben az országban. És ép-

Jorga

pen azért választottam tanárokat és papokat, hogy ezzel is kifejezésre juttassam jellemző saiatosságát a jelenlegi

rezsimnek.

— Csak egy ellenséget ismerek, azt, aki megzavarja a rendet. Mert ez a haza ellensége. Önök az ország új prefektusai. Arra kérem Önöket, legyenek objektívek mindenkivel szemben. Jól kell bánniuk azokkal, akik engedelmesek, de jaj a rendzavaróknak. Ez legyen a mi jelszavunk. Udvariassan, békességben kell bánjanak mindenkivel, tekintet nélkül az illető vallására, vagy társadalmi helyzetére. De figyelmeztetem Önöket, hogy politikával nem szabad foglalkozniuk. Aki Önök közül politizálni fog, azonnal fel fogom függeszteni. Most Önök elutaznak állomáshelyükre és ott találkozni fognak a megye adminisztratív prefektusával. Ezek intézik a megye közigazgatását. De ha észreveszik, hogy ezek politizálnának, jelentsék azonnal nekem, intézkedni fogok. Munkára fel.

Averescu vehemens támadása Jorga ellen

A Jorga-kormány hivatalbalépése utáni első huszonegy órában vehemens támadást intézett a román politikai pártok ellen.

„Ki fogom éhezteni a politikai pártokat” — mondotta Jorga. — „Harcot hirdetek az összes politikai pártok ellen”. Az országhoz intézett manifesztumában a „politikai pártok parazitáiról” beszél, akik az állami költségvetés javarésztét felemésztik. És azóta is minden alkalmat felhasznál Jorga arra, hogy öldöklő gunnyal s brutális vehemenciával harcoljon a politikai pártok ellen. És általános feltűnést keltett, hogy a politikai pártok mindegyike érthetetlen hallgatással felelt.

Most aztán Averescu marsall az Indreptarea-ban „Korona, kormány, pártok” címmel visszaadja a kölcsönt Jorgának. Averescu marsall vehemens támadást intéz Jorga ellen, mivel a román politikai pártok elleni támadását úgy állította be, mintha erre a Koronától kapott volna felhatalmazást. Averescu marsall egyedül Jorgát teszi felelőssé mindazért, ami idáig történt, rámutat arra, hogy Jorga sem szóbeli, sem írásbeli felhatalmazást nem kapott az udvartól a román pártok elleni támadásaira. Jellemző a jelenlegi nyugodt atmoszférájú politikai helyzetre, hogy Averescu marsall nem merte támadni cikkét a saját nevével szignálni, a cikk végén xxx-jelzés van, de teljesen megbízható forrásból jelenthetjük, (az Adeverul is ezt írja), hogy a nagy feltűnést keltő cikket igenis Averescu marsall írta.

Jorga lapja, a Neamul Romanesc kétségtelenül Jorga tollából a ma délután megjelenő számában már reflektál Averescu marsall vehemens támadására, de egyelőre beéri azzal, hogy az öreg Averescu marsallt Cervantes komikus figurájához, don Quixote-hoz hasonlítja. Nagyon kétségtelen azonban, hogy Jorga meg fogja-e tudni állítani a politikai pártok várható felzudulását azzal, hogy viccel akarja elűzni ezt a komoly harcot.

Miért növekedett folyton a vasut deficitje?

Milliókat loptak a CFR igazgatótanácsának tagjai

Văcovici miniszter felháborító panamákról rántja le a leplet

Bukarest, április 27.

Valcovici professor, az új közlekedésügyi miniszter tegnap délutánra magához hívatta a bukaresti sajtó reprezentánsait. Mindenki azt hitte, hogy az új miniszter programját akarja ismertetni a nagy nyilvánossággal. De ehelyett Valcovici miniszter sokkal szenzációsabb csemegével szolgált a sajtó képviselőinek.

Egy tízmillió felháborító panamáról rántotta le a leplet az új közlekedésügyi miniszter.

amelybe igen magas állású személyek vannak belekeverve. Arról van szó, hogy a CFR igazgatótanácsa a nemzeti parasztpárti rezsim alatt szemérmellenül közel tíz millió lejt számolt el a maga részére, mint napidíjat.

—Az első ténykedésem — mondta Valcovici közlekedésügyi miniszter, — amikor a minisztérium élére kerültem, az volt, hogy rendet csináljak nemcsak a minisztériumban, hanem a minisztériummal összefüggő intézmények pénzügyi manipulációiban is. Már az első napi vizsgálat után kiderült, hogy

az autonóm CFR igazgatótanácsának tagjai olyan összegeket számoltak el, melyekhez semmi joguk sem volt és teljesen törvénytelenül vágták zsebre a sok-sok milliót. 1929 július elsejétől ez év április elsejéig vizsgáltam felül az elszámolásokat és megállapítottam, hogy:

Pretorian, a CFR igazgatótanácsának elnöke felvett 2.539.365 lejt, le ezen összegből csak 151.000 lejt juttatott neki, tehát jogtalanul és törvénytelenül vett fel két millió 388 ezer és 365 lejt.

Negrutiu mérnök, a CFR igazgatótanácsának tagja felvett 1 millió 508 ezer 993 lejt s ezen összegből vissza kell fizetnie, mivel törvénytelenül vette fel, egy millió 378 ezer 993 lejt.

Bratasanu mérnök felvett egy millió 787 ezer 981 lejt, jogtalanul egy millió 448 ezer 993 lejt.

Stoicescu ugyancsak a CFR igazgatótanácsági tagja, 1 millió 448 ezer 993 lejjel vett fel többet, mint amennyi megillette volna.

Es Valcovici közlekedésügyi miniszter egymásután sorolta fel a CFR igazgatótanácsának többi tagjait, akik szintén mind milliók tételeket vágtak zsebre a CFR pénztárából anélkül, hogy ahhoz a legkisebb mértékben is joguk lett volna.

Valcovici miniszter így fejezte be nyilatkozatát:

—...és így a CFR igazgatóságának tagjai összesen 10 millió 799 ezer lejt inkasszáltak be, amelyből 9 millió, 148 ezer lejt jogtalanul és törvénytelenül vágta zsebre, amit vissza kell fizetniük a CFR pénztárába...

A közlekedésügyi miniszter e kijelenté-

se után bemutatta a sajtó jelenvolt képviselőinek azt a felszólító levelet is, amit elküldtek a CFR igazgatótanácsa tagjainak a jogtalanul felvett pénzek visszafizetésére. E felszólító levelekben Valcovici közlekedésügyi miniszter rámutat arra, hogy

a jogtalan és törvénytelen összegeket az igazgatótanács tagjai az elmúlt két esztendőben vették fel, abban a két esztendőben, amikor a CFR deficitje túlhaladott minden előző évi deficitjét. 1929-ben a CFR deficitje 900 millió lejt volt és 1930-ban a deficit elérte az egy milliárd lejt.

A fentiekhez mi az alábbiakat vagyunk kénytelenek hozzáfűzni: az utóbbi hónapokban tömegesen bocsájtották el a CFR-től a kifizetésű hivatalnokokat és munkásokat. Két-három ezer lejes fizetési embereket dobtak ki az állásukból arra való hivatkozással, hogy deficit van a CFR-nél, minden „felesleges” embert le kell építeni. Már most tessék kiszámítani, hogy a „jogtalanul felvett” közel tíz millió lejből hány éhhalálra ítéli kisenbert lehetett volna visszatartani a vasutnál és így a biztos pusztulástól megmenteni?

Es még valamit: miért nem jelentette ki az új közlekedésügyi miniszter, hogy a csalók ellen megtette a bünvádi feljelentéseket? Vagy a csalás csak akkor csalás, ha kishivatalnok követi el?

A berlini utca legujabb reklámtrükkjei

Berlin, április hó

Berlin, este kilenc óra, egy széles bulvárd, a fényben ragyogó mozból ki-
özönlök a közönség. Az aszfalt szélén egy
nem nagyon jól öltözött ifjú egy vaskos
bortárcából ércpénzt szór az aszfaltra.
Mintha vetne buzát kint a földön, széles
kanyarulattal dobja a pénzt a tömeg
közé. Csengve hullanak a pénzdarábok
az aszfaltra. De nincs alkalmuk messze
gurulni: a mozból egyre-másra kitűnő
tömeg soványan veti magát a guruló pénz-
darabok után. Veszélyes tolokodás, nem-
sokára ott áll egy rendőr. A nem jól ölt-
özött fiatalember becsukja a táskáját,
s mielőtt a rendőr hozzáérne, odébbáll.

Nyilvánvalóan nem akarja, mint az
emberiség jóltevője nevét elárulni. Az
emberek pedig, akik felszedték a pénz-
darabokat, megnézik, hogy hány márkás
s aztán bosszus arccal tesznek egy moz-
dulatot, mintha el akarnák dobni. A leg-
több mégis meggondolja, négygyezer
megnézi, aztán többnyire zsebre vágja. Jó
lesz a Jancsinak játszani.

A „pénzen” pedig egy szomszédos tánc-
lokal hívja meg a nagydíjnyerő közönsé-
get a mozi után egy keringőre.

Reklámtrükk, de nagyon jó, mert mély
lélektani ismereten alapszik: nagyhasu
kövér bácsik hajolnak le nagy ügyel-
hajjal a képzelt pénzdaráb után s elegáns
fiatal urak hagyják ott egy pillanatra a
mozi sötétjében kötött legujabb ismeret-
ségüket. Pedig nem valószínű, hogy pénz,
ami után nyulnak. A pénz ma nem hever
az utcán s a pénzsórázó fiatalember sem
nagyon biztos. S mégis: mindenki leha-
jolt utána. Mert: hátha mégis. S mert
mindenkiben ott él a lelke mélyén a vágy
s a várakozás, hogy egyszer mégis pénzt
talál, ha máshol nem, az utcán. S ki tud
ellenállani az érc csengésének az aszfalt-
ton?

Most írják éppen a lapok, hogy három
nagy szervezet beadvánnyal fordult Ber-
lin városi tanácsához, mely-
ben felszólítja, hogy létesítsen egy
reklám szakiskolát.

Amint hírlík, a javaslat kedvező fogad-
tatásra talált s hamarosan megnyílik Ber-
linben a reklám-szakiskola. Talán már
összel. S ez lesz Németország első ilyen
jellegű szakiskolája. Remélhetőleg a fenti
pénzreklám kitalálója jelentkezik belé
professzornak.

„Lasst Blumen sprechen!” áll a legtöbb
berlini virágkereskedés ajtaja felett. S az
ügyes üzletemberek, akiknek mai napság
nagyon nehéz eladni, kiterjesztették azt
a fogalmat. Miért csak a virágkereskedé-
sek élvezzék e jó mondás hasznát? S
miért ne beszélhetnének a napok is? S
legujabban beszélnek is. Sőt nagyon sok-
kat is hallatnak magukról.

Először megszületnek az „Anya napja”.
Ezt a cukorka, emléktárgy s egyéb ha-
szontalan dolgokkal kereskedők találták
ki, meg a fotográfusok. S úgy látszik egé-
szén jól bevált s a férfiak és a gyermekek
kötelezősügnök tartják, hogy az anyát
a napján a különböző konfekciós üzletek
javára megajándékozzák. Mert legujab-
ban megszületett az „apa napja”. Ezt
megint a trafikok, a nyakkendősök, a
bőrkereskedők találták ki. De a zoknisok
is benne vannak a boltban. Melyik szak-
ma fogja behozni a „Nagynéni-napot” s
melyik a „Nagybácsi-napját”? S nem
lehet a dolgok kiterjesztési az összes le-
és felmenő ági rokonságra? Hátha itt van
a gazdasági krízis megoldása s a sokat
emlegetett vásárló kedv felélesztése, a
mely odaát Washingtonban Hoovernek
olyan sok gondot okoz?

De másképpen is lehet az embereket
a vásárlásra szuggerálni. S Berlinben ez
is ma már eléggé elterjedt. Csaknem min-
den nagy áruházban lehet látni gépek
mellett dolgozó alkalmazottakat, akik a
nagy nyilvánosság előtt csinálják a cu-
korkát. Egy egész csomó órát ismerek, a
ki a kirakatban dolgozik. S előtte mindig
csödület áll s bámul. S ezerféle mást.
Csinos lányok a kirakatban próbálják ki
a legujabb mosógépet, a legujabb szer-
kezetű gáztűt. S ki hajlandó bemenni
az üzletbe, kóstolót is kap mindjárt be-
lőle. Már t. i. a süteményből. S minden
kötelezettség nélkül.

Az utcán pedig, arra, ahol naponta já-
rok, találkozom egy üvegfüjővel, aki az
utcán ültette fel műhelyét. Azelőtt nem
adott el semmit. A gyári üzem megölte s

most szépen keres. De nem is lehet ellent-
állani, amikor az ember születni látja az
édes kicsi üveggyököket s egyéb apróság-
okat. En már egy egész rakást kidobtam
otthon üvegtermékek alakjában.

Ez a reklám-trükk még mindig hat,
ha az ember eredetien tudja alkalmazni.
A leghaszontalanabb dudát el lehet ad-
ni. Csak tudni kell, hogy miképpen ki-
nálja az ember.

A világot sem direkt. Sőt jobb a kö-
zönségre rá se nézni. Így tesz pl. a Her-
mannplatzon két férfi. Mikor az ember
arra felé megy, egyelőre csak furcsa, de
nem kellemetlen szagot érez. Kiténik,
hogy a szag egy kis sátorból jön, melyet
egy acetilén lámpa világít meg. Elöl egy
kis üst egy beépített hőmérővel, mellette
egy tükrösima, aluról fűtött acéllap a
egy kis mangorló-féle gépezet. S mögötte
egy vászon kifeszítve s rajta: Zurück zur
Natur!

Az egész elég különös összeállítás a
Hermannplatzon. S melyik nagyvárosi
emberben nem él a vágy: Vissza a ter-
mészethez. Mindenesetre eléggé ahhoz,
hogy ha nem jön éppen a villanyos, meg-
álljon. S az egész körül két férfi szor-
gskodik. Az egyik az üstből valami fo-
lyékony cukormasszát vesz ki, kiteríti a

.....

Megkezdődött a szovjetkémkedési monsirepör főtárgyalása

Meg akartak szökni a vádlottak a hadbírószálg börtönéből

Bukarest, április 27

Ma délelőtt félkilenc órakor kezdetét
vette a 11-ik hadtest hadbírószálg előtt
annak a nagyszabású kémkedési ügynek
a tárgyalása, amelyet a sziguranca a
mult év őszén leplezett le és melynek
vádlottjai között számos ismert erdélyi
intellektuell is van.

A hadbírószálg elnöke, Stoinescu Calis-
trat ezredes, mindenekelőtt felvette a
vádlottak személyi adatait, akik közül
Aradi Viktor romának és publicistának
mondotta magát. A közel negyven vádlott
nacionáléjának a kikérdezése után a
tanuk hatalmas névsorát olvasták fel. —
Ezzel kapcsolatban a védelem számos
fontos tanu távollétére való hivatkozá-
sal a tárgyalás elhalasztását kérte, amit

a hadbírószálg elutasított.

Ezután Iliescu jegyző megkezdte a
csaknem háromszáz gépelt oldalra terje-
dő vádirat felolvasását, amely valószínű-
leg több ülést fog igénybevenni.

A délelőtti tárgyalás berekesztése előtt
Turbatu ezredes, királyi ügyész, bejelen-
tette a bíróságnak, hogy a pincehelyise-
gek egyikében, ahol a Jilaváról behozott
vádlottakat elhelyezték, ma reggel a
vádlottaknak a tárgyalásra való felve-
zetése után kutatást tartottak és számos
olyan szerszámot találtak, amelyek nyil-
ván arra szolgáltak, hogy ezek segítségé-
vel a veszedelmes szovjetkémek meg-
szökjenek. Kérte a hadbírószálgot, hogy a
legszigorúbb intézkedéseket tegye meg
a vádlottak őrizetére.

Arad város az üzemi tisztviselőknek is tartozik felemelni a lakbérilletményét

Arad, április 27.

Az aradi városi tanács 1929-ben elha-
tározta, hogy a városi tisztviselők lak-
bérpótlékát felemeli. A határozatot azon-
ban úgy hajtották végre a gyakorlatban,
hogy csak a városházán beosztott hivatal-
nokoknak adták meg az emelést, de a
városi közüzemek tisztviselőitől megta-
gadták.

A városi üzemek tisztviselői a sérelem
reparálására pert akartak indítani a vá-
ros ellen, de kísérletképpen egyelőre csak
egyetlen tisztviselő adta be a keresetet.
A temesvári ítéltábla mellett működő
közgazgatási bíróság ítéletében helyet

adott a keresetnek s utasította Arad vá-
rosát, hogy a közüzemi tisztviselők szá-
mára is adja meg a lakbérpótlék emel-
ését. A városi tanács a Semmitőszékhez
felebezett, de ott a szombaton megtar-
tott ülésen a tábla álláspontját hagyták
jóvá.

Az aradi városi üzemek tisztviselői
most elhatározták, hogy a Semmitőszék
elvi jelentőségű döntése alapján mind-
nyájan pert indítanak a városi tanács el-
len lakbérpótlékuk felemeltetése érdeké-
ben. Egészen bizonyos, hogy megnyerik
a pert és a városi tanács megtanulja,
hogy városi és városi tisztviselő között
nem lehet különbséget tenni

Szöknek a peccsenyelesők a nemzetiparasztpártból

Bukarest, április 27.

Politikai körökben élénk kommentá-
rokra ad alkalmat az a tény, hogy dr.
Cigareanu volt prefektus, szilvölgyi kor-
mánybiztos és a nemzetiparasztpárt kras-
soszörénymegyei szervezetének az elnöke,
kilépett a volt kormánypartból. Ez a ki-
lépés annál szenzációsabb, mert Cigare-
anu Maniu legközvetlenebb környezetéhez
és legrégibb hívei sorába tartozott.

A szilvölgyi kormánybiztos Maniu
pártelnökhöz hosszabb levelet intézett, a
melyben megindokolja a nemzeti parasz-
tpártból való távozását. Rámutat arra,
hogy annakidején ő mutatta be Krassó-
szörénymegye lakosságának Manoilescu
minisztert, akit meg is választottak kép-
viselővé. Manoilescut most a nemzeti pa-
rasztpárt azért, mert eleget tett a király
felszólításának, kizárta, ami Cigareanu
számára is lehetetlenné teszi a pártban
való maradását.

Cigareanuval egyidejűleg Bojinca ed-

digi krassósörényi prefektus is kilépett
a nemzeti parasztpártból, mire Jorga
utólag őt nevezte ki a megye főnökévé.

A tartományi igazgatóságok sorsa,
ugyanúgy, mint a parlamenté és a megyei
és központi tanácsoké, még mindig eldön-
tetlen. A belügyminisztérium körében
úgy tudják, hogy a kormány egyelőre
nem nevez ki új tartományi igazgatókat,
hanem az illető megyei prefektusokat
bízta meg a direktorátusok ideiglenes
vezetésével. Ennélfogva a bánsági tarto-
mányi igazgatóságot például az új temes-
megyei prefektus, Batzarica volt török
miniszter és hírlapíró veszi át, amíg a
kérdést a kormány végérvényesen tisz-
tázza. Másrészt szó van arról, hogy az
erdélyi tartományi igazgatóság élére vagy
Sextil Puscariu, vagy Hatieganu Gyula
kolozsvári egyetemi tanár kerül, abban
az esetben persze, ha a kormány mégis
a tartományi igazgatói székek betöltése
mellett határozna.

A tavasz gondos

NIVEA - CRÉMMEL OLAJJAL

Mert mindkettő védi a félt ruházat által elpuhított és túlerzékenyebbé vált bőrt úgy a szél, mint a rossz időjárás ellen. Mindkettő - mint ebben a nemből egyedülálló bőrápolószert - tartalmazza a bőrössze-
fűzővel rokon eucerint: eucerintartalmanál fogva mindkettő mélyen behatol a bőrszövetbe és ennélfogva hatásosan és tartósan ápolja a bőrt.
Betersdorf & Co. S. A. R., Braşov-Drasso, Strada Juhtu Meniu 39

Brassóvármegye prefek-tusa nem fogadta el a kinevezést

Brassó, április hó 27.

Axente Banciu liceumi tanár, akit a Jorga-kormány tudvalevőleg Brassó-me-
gyei prefektusnak nevezett ki, — amint értesülünk — a kinevezést nem fogadta el.

Bukarestből holnap délben Brassóba érkezik Stefanescu Alexandru közigazga-
tási vezérfelügyelő, aki az új prefektus kinevezéséig átveszi Brassóvármegye vezetését.

Vitriolos szerelmi dráma Bukarestben

Bukarest, április 27.

Kinos szerelmi dráma játszódott le ma dé-
előtt a bukaresti Golescu-szobor előtt. —
Schwartz Anna huszonöt éves végzett gyógy-
szerésznő megleste Pitay főhadnagyot, aki
vel hosszú időn át barátságban volt és aki
nemrégiben hűtlen lett hozzá és, miután fe-
lősségre vonta, egy üveg vitriolt öntött az
arcába.

A főhadnagy olyan súlyos égési sebeket
szenvedett az arcán, hogy egyik szemére
megvakult. Kórházba szállították, a gyógy-
szerésznőt pedig letartóztatták.

Az aradi iparkamara véleménye szerint a péksütemény — luxuscikk

Arad, április 27.

Trombitoni Trajan aradi iparügyi főfel-
ügyelő elnöksége alatt szakértő bizottság ült
össze a kereskedelmi kamarában, annak el-
döntésére, hogy vétettek-e az uszoratórvény
ellen az aradi pékek, mikor a péksütemények
árát a város által megállapított maximális
áraknál drágábban árusították?

Az aradi törvényszékhez ugyanis feljele-
nés érkezett be, amely azzal vádolta meg a
pékeket, hogy a kiflit és zsemlet drágábban
adják a maximális áraknál. A törvényszék az
ítélet kimondása előtt megkereste az iparka-
marát, hogy mondjon véleményt a fogas kér-
desben. Nos, a ma délelőtti összeült szakértő-
bizottság az uszoratórvény rendelkezései
alapján megállapította, hogy a péksütemény
luxus-cikk és annak árát a város nem maxi-
málhatja meg.

A szakértő bizottság véleménye alapján a
törvényszék valószínűleg felmenti az árdra-
gítás vádját alól az aradi pékeket.

Ember, aki az elveszett kutyákból él...

Bukarest, április 27.

Ma a Popa-Tatu utcán megint találkozottam
a kutyás emberrel. Éppen azzal volt elfoglalt,
hogy egy ritka-szép farkaskutyát buzott
maga után. Az állat azonban nagyon csökö-
nyös volt, semmiképpen sem akart a kutyás
emberrel menni, aki erre zamatot magyart-
sággal káromkodni kezdett.

Fekete Józsefnek hívják, szilágymegyei il-
letőségű, munkanélküli géplakáros, már hó-
napok óta abból él, hogy három erős szíjjal
felszerelve, kora reggeltől késő estig rőjja a
nagyurak által lakott bukaresti utcákat. Szem-
mei élénken futnak körbe és, ha egy szabadon
járó, gondosan ápolat uri kutyát lát, megfog-
ja és hazaviszi a Tei-negyedben levő Opanel-
utca 64. számú lakására. A kutyát pár napig
tartja és, ha a lapokban olvassa, hogy gaz-
dája keresi az elveszett kutyát, hazaviszi. —
Minden megtalált kutya után kap néhány
száz lejt...

— Na és, hogy megy az üzlet?
— Nem panaszkodhatom. Az utóbbi napok
keresetéből egy-két hónapig meg fogok tudni
élni. Nagy szerencsém volt. Talán el sem hi-
szí, én fogtam meg azt a kutyát is, amelyet
minden román lapban napokon keresztül ke-
restek. A kutya egyik szeme piros, a másik
pedig zöld volt. Talán tettecet róla olvasni a
román lapokban. 5000 lejt kaptam, amikor
átadtam a gazdájának, aki a Parcul Calara-
si-ban lakik.

Ember, aki a mai nehéz időkben is elége-
dett a sorsával.

Megnyílt! Szo. 269 Uj szálloda!

NEW-YORK

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
(a Gara de Nord mellett)

és „HOTEL MARNA”, Buzeşti 3.

Egyágyas szobák 100—120 lejig kétágyas
szobák 140—160 lejig, beleértve az összes
illetékeket. Modern kényelem, központi fű-
tés, meleg és hidegvíz, minden lakosztály-
ban parkett, előzetes kiszolgálás.

A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

(Minden jog fenntartva.)

(64-ik közlemény)

Szeretné magát türtőztetni, de indulatai kicsapnak a medriükből. Felemeli jobbát és a sötét szemüveget kiméletlen durvasággal kapja le az üregek elől.

— Jaj!
A kiáltás végiszalad a folyosón, ide-oda verődik a boltívek között, hullámszik és gurgulázik a hang, mint sziklák között a vadaskürt riogatása.

Két üveg szem mered feléje.
Két kidagadó üveg szem, szögletében még elkeveredik egy csöppnyi könny és csöppnyi genny.

— Jaj!.. Uram Jézus!..
Az irodatiszt odalép hozzá és megfogja a karját.

— Na! — mondja — na!... csendesebbek!

De itt nem vigasztalásra van szükség, mert ez a kiáltás nem a bánat és a részvét mélységeiből fakadt, hanem a borzalom, a félelem, a düh infernoiból. Hangja ide-oda repdes a hörgés és a sikítás szakadéka között, kezéből földre hullik és ezer darabra törnek a fekete üveg.

— Inkább egízen... tipte vóna szét... mit kezgyek vele?

Visszarohan a székhez és leomlik rá, a retentő indulatoktól alig tud szóhoz jutni.

— Hát akkor miért nem tipte szét egízen... így mit kezgyek?... Egy ilyen nyomorik!...

A vak áll az ajtónyílásban, egészen tehetetlen, rátámaszkodik a botjára.

Alapjában csak most érzi át teljes egészében tragédiáját. A tragédia, melyben benne foglaltatik mindenkinek az elkárhozottsága, aki azon a földdarabon él, a tragédia, mely benne rejtezik egész életében, a határban, mely nem engedte kiönni, a feleségében, akivel az ősi dacot nyilvánította meg, a tragédiát, mely elsodorta ismeretlen mezőkre őt és más millióit, hogy visszadobja, mint egy rongyot, nesze, nem köll már!

Még az örök sötétség világában is ezer más sorssal akarta összekötni a saját sorsát. S egyetlen lány nem akad, mely a magát akarná összekötni az ő keserű sorsával.

Áll az ajtónyílásban szédelegve, kábultan, könnyezve, gennyesen, óriási haragok lengenek a koponyájában, ide-oda verődnek és kongásuk birkózik a lángoló csontfalak között.

Mintha valahonnan nagyon messziről hallatszana, csak úgy szűrődik fülebe az asszonya rideg hangja:

— Hát akko szedesse össze naccságos ur a szerencsétlen pakkját..

Az egyik néma fájdalommal tépi magát, ökölbeszoruló lélekkel számol le hittekel, emberekkel és mered az ablak világtalan világa felé.

A másik keserű dühvel nézi és orratüvében megkeménykedik a két vonás.

IV.

Valahol egy óriási meteorkő belezuhan a tengerbe. A víz felcsapódik, örvény támad és a rémes sodrás elkap millió életet.

A hullámok nagy viharással nekiindulnak vándorutjuknak. Átszelnek végtelen kilométereket és erejükfovvottan elérkeznek az ismeretlen, elhagyott szigetig. A száműzöttek, akiket e terméketlen magányba kárhoztattak a sors, ülnek a sziklás partokon és nézik a hullámok haldoklását, amint tarajocskáik megtörnek a sziklafalakon.

— Valahol történhetett valami! — mondják.

Árbócok usznak a víz színén, eszniéletlen hajótöröttek hevernek a roncsokon, holttesteket vet föl a mélység, a levegő lángol a meteor surlódásától és köröskörül vérvörös a horizont.

— Valahol történhetett valami!

Hogy hol történt, mi történt, miért történt, azt nem tudják, nem is akarják elgondolni. Évezádok óta élnek már e magányos szigeten. Tudják, hogy az övé-

ken kívül is vannak szigetek, más flórával, más fannával, más emberekkel. De a távolság olyan reménytelenül nagy, ezerkilométerek és századévek választják el őket egymástól, hogy nem is érdeklődnek. Ugysem értenék meg.

Eltompult az intellektusuk.
Ha idegen világból csak az tartozik hozzájuk, ami a hullámok hátán a partjaikhoz verődik.

Nincsenek nagy gőzösk, amelyek árukat és üzeneteket hozzanak a többi szigetről részükre és árukat meg üzeneteket vigyenek tőlük mások számára. A távoli szárazföldek és távoli emberek elfelejtették őket, nem kíváncsiak arra, mint élnek, mint küzködnek, mint vélekednek és mint éreznek. Ők is elszakadtak a távoli földektől és távoli emberektől, nem tudnak felőlük mást, csak azt, ami a felkavart hullámok tetején, vihar után hozzájuk érkezik.

Ismerik a kettétört árbócrudakat, hajótatokat és hajófarokat csontigfogyott menekülőkkel, riadt vészkiáltásokat, melyeknek kétségbeesése meg-megragadja

Conan Doylet becsapíták!

A híres médium leleplez... „Sofa életemben nem láttam szellemet”

Newyork, április 27.

A rövid idő előtt elhunyt Artur Conan Doyle, Sherlock Holmes alakjának megteremtője és a modern spiritizmus megalapítója, a napokban történt leleplezés szerint család áldozata lett. A leleplezést az a médium eszközölte, aki Conan Doylet a spiritizmus volódíságáról és ténylegességéről meggyőzte. Conan Doyle említett meggyőzője Rino Pecoraro ismert amerikai spiritizista médium volt. A szeánszal Doyle annyira meg volt elégedve, hogy kijelentette:

— Ennél meggyőzőbb eredményt nem is várhattam volna.

A napokban Josef Dumminger, az egyik tudományos társaság elnöke, a spiritizista kísérletek beigazolására széanszt rendezett. Erre a szeánszra meghívta Pecoraro is. Conan Doyle volt médiuma itt bevallotta, hogy ő a híres író félrevezette.

— Nem állok már a spiritizmus szolgálatában — mondta Pecoraro — mert annyit sem keresek vele, hogy megélhetnék belőle. Vannak emberek, akik évente több, mint ötmillió dollárt keresnek a spiritizmussal. Én tizenegy év alatt alig kerestem husz dollárt.

Eftimiu Budapesten

Az első román premier rendkívüli sikere a magyar fővárosban — Eftimiu nyilatkozata a magyar-román szellem találkozásáról

Budapest, április 27.

Az az előadás, mely Eftimiu súlyosveretű darabját, a „Prometheus”-t Kádár Imre kitűnő fordításában színrehozta Budapesten, nem volt különösképpen gondosnak nevezhető. Az együttes és a kiállítás magának Eftimiuak okozhatta a legélénkebb csodást, mert egyrészt ez a finomtollú író jó színházi szakember, másrészt a „Prometheus” bukaresti és kolozsvári előadásait lelkes előkészület, előrangú együttes és bőkezűség jellemezték.

A budapesti premier sokkal szegényesebb, sokkal gyatrább volt a romániai előadásoknál. De annál jelenősebb az az elismerés, mellyel közönség és sajtó egyaránt a Prometheust fogadta. A siker,

szívüket, fuldoklók élet-halál küzdelmét egymás ellen is, roncsokat és uszó holttesteket.

A ragyogó napfénynek, a langyos esőnek, a békésen haladó csónaknak nincsenek hullámai. Csak a viharok, omlásnak, romlásnak, pusztulásnak.

Ezek verődnek el hozzájuk.

Néha közülük is elkapja egyiket-másikat az áradat. Rémült karcsapásokkal igyekeznek vissza a szigetre. De legtöbb-ször aláértik az örvény és eltűnik a mélységben.

★

— Na, meggyűt az új tanító! — mondotta valaki az olvasókörben.

Ez valóban furcsa és kevésbé kíváncsatos esemény volt. Az emberek felfigyeltek a hírre, nem nagyon akartak hinni a fülüknék.

— Meggyűt-e?

— Meg. Erdélyből hozták. Menekült. Dada! Ugy híjják, Dada!

— Fijatal?

— Négy csalágya van. Tarhattunk...

A fene egye meg. Minek kellett ide rektor? Csak azért, hogy szaporodjék a kiadás. Veszködik az ember s hozzá még egyre szaporítják a közterheket.

Meg voltak tanító nélkül kilenc évig, meg lennének ezután is. Pár esztendeig a pap fia koslatott az iskolában. Azután abbahagyta. De azért megtanulta a betűvetést az, aki akarta. Apjától vagy anyjától. Akadt olyan család is, mely kosztba adta a gyereket. Ujbögre vagy Avarkára.

— Hát a régi rektorral mi lesz?

— A foghattya az ekeszarvát hótanapjáig. Fölfüggesztették...

Egészséges és szép fogaknak

Egy tiszta, enyhe, kiméletes fogtisztítószer, amely minden fogközbe behatol, eltávolítja a kényelmetlen foglerakódást, tisztítja és felrisszli a száját, a fogakat ragyogó lehéren tartja.

ERASMIC
szappan
fogápolószer

THE ERASMIC COMPANY LIMITED, LONDON, ENGLAND.

a „Prometheus” e premierje a jegtörő szerepet vállalta. Ez volt az első kísérlet arra, hogy a magyar irodalom cérkeresésébe bekapcsoljuk a román szellem területét is. Eddig is egészségtelen és különös állapotoknak tartottam azt, hogy míg Romániában gyors egymásutánban kerültek színre a magyar szerzők, addig a románok nem tudtak gyökeret verni a pesti talajon. Hiszem, hogy

ez a premier hasznosabb és magabiztosabb, kölcsönös kultur-csere kezdetét jelenti.

Megjegyzem azonban, hogy nem politizálok, a kulturérdekeket mindeneken felül álló szempontból ítélem meg s most is óvakodom attól, hogy az előadással kapcsolatban bármiféle politikai következtetést akarjak levonni.

Magam már régtől fogva bizonyosságot tettem arról, hogy állásfoglalásaimat csakis a magasabb és nemesebb kulturális szempontok határozzák meg Igen nehéz idők voltak azok, mikor 1921-ben átvettem a színházi ügyek vezérigazgatóságát. El lehet képzelni, hogy sok oly törekvéssel kellett küzdenem, mely az erdélyi magyar színészetet bántani, sőt teljeséggel megfojtani kívánta. Én azonban a nyomott atmoszférában is

a kulturális teljes szabadságának és egyenjoguságának voltam — és vagyok ma is — a híve.

A kialakulatlanúság szenvedélyes politikumaival terhes években is a szellemi szabadság föltétlen jussát minden mellékgondolat, kikötés, hamisítás nélkül ismerem el s ehhez képest cselekedtem. Véleményem ma sem változott.

— Egyébként a magyar irodalmat rendkívül nagyra becsülöm s ismerem is, a mennyire az a román, német és francia fordításokból megismerhető. Több magyar íróval, így Heltai Jenővel is, eleven összeköttetést tartok fent. Megemlítem, hogy a magyar-román szellemi vonatkozás terén végtelen szűk tulajdonitok Kádár Imrének, aki nem csak az én magányos véleményem szerint, hanem közfelfogás szerint is uttörő munkát végzett. A mai, eszmei jelentőségű premier nélkül be sem következhetett volna.

★

Az előadást egyébként a Fészek-klubban bankett követte, melyen a magyar kormány és a főváros képviselői, valamint Grigorcea román követén és Balta sajtóattasén kívül a magyar szellemi élet elitje vett részt. A felköszöntőt Harányi Zsolt mondotta.

— MERÉNYLET EGY KISLÁNY ELLEN. Tudósítónk jelenti: Moldovan Gheorghe piskisai munkás az elmúlt hét szombatján szomszédja, Herczegh Lajos vasutas 5 esztendő kislányát felcsalta a szomszédos vasuti fürdő padlására, azzal az ürüggyel, hogy valamit mutat neki. — A rosszat sejtő anya azonnal eltűnt kislánya keresésére sietett s a többi gyermek utmutatása nyomán felment a padlásra, ahol a kislányt a földön fekvő, eszméletlen állapotban találta, kékreharapott testtel. A gyermeket azonnal ápolás alá vették, a szatirhajlamu vasutas ellen pedig megindították az eljárást.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ
BRASSO

Hétfőn, kedden, szerdán a nagy sikert aratott

„Császár szerelme”

cimű hangos éneklő film fut.

Jön!

„A tüzes vér”

RAMON NOVARROVAL a főszerepben.

Jön!

Egy tizenhárom és egy tizenhat éves diák revolveres autórablási kísérlete a Brassó-predeáli serpentinuton

Hátulról rálőnek a sofőrre, aki a volánt elengedte és a szabadon száguldó kocsiiban letegyverezte a két rövidnadrágos Harry Piel

Izgalmas küzdelem a hatvan méteres szakadék felett

Brassó, április 27.

A detektiv-regényektől és detektivfilmekről megszédült két fiatal gimnazista diák a szombat-vasárnapra virradó hajnalon vakmerő autórablást kísérel meg a Brassó-predeáli serpentinuton, miközben az autó, amelynek sofőrjét agyon akarták lőni, negyven kilométeres sebességgel rohan lefelé a meredek serpentinre. A hajnali orvítamadás áldozata, Blága Ferenc sofőr, bekötött fejjel, lázasan áll összetört autója mellett, amelyet most a brassói Viktória-hűtőben javítanak.

A két fiatal gimnazista merényletéről a sofőr a következőket mondja el:

A 14 ÉVES DIÁK AUTÓT FOGAD.

— Kocsimmal a Kertsch-villa előtt álltam vasárnap hajnalban.

Ugy őtóra lehetett, amikor egy fiatal, körülbelül tizenhárom éves diák felberekelt szenderegésemből.

Azt mondta, hogy Predeálra akarna vele menni, mennyit kérek. Ötszázötven lejrt kértem, de ő csak négyszázötvenet ajánlott. Aztán megegyeztünk ötszázban. Beült és elindultunk.

— Amikor a derestyei-ut felé közeledtünk, szólt, hogy álljak majd meg, mert egy barátja vár rá és az is felszáll. Körülbelül egy kilométerrel Derestye előtt leállított.

A mező felől egy valamivel idősebb koru és ugyancsak diákköltözött fiatal ember közeledett és beült melléje.

Még először megnéztem, hogy hány óra és az arany karkötődrágát tüntetőleg felém tartotta, hogy én is lássam, bizonyára azért, hogy nagyobb bizalmam legyen a fizetéshez.

— Körülbelül negyven kilométer sebességgel mehettünk. A felsőtömési pensiónál megkérdeztek, hogy ez már Predeál? Hátraszóltam, hogy nem, még messze van. Kiértünk a serpentine és ekkor megállítottak. Leszálltak, elmentek körülbelül husz lépésnyire, ahol a dolgukat végezték. Véletlenül utánuknéztem és most utólag visszaemlékszem, hogy ekkor

összedugták a fejüket és valamit sugdolóztak.

Aztól kezdve azután, hogy megint beültek, egy szót sem beszéltek, csak már a revolverlövésekre ijedtem fel.

KÉT REVOLVERCŐ MEREDT FELEM.

Blága Ferenc szünetet tart, nehezebb esik a beszéd. Szédül és nyomást érez a fejében. Negyven dr., aki a predeáli első segélynyújtás után megvizsgálta, elég komolyan tartja az állapotát.

— Pedig eleinte, ahogy most másodszor visszaültek, figyeltem őket néha a tükről, csak akkor nem néztem oda, amikor a revolvert előhúzhatták. Kibukkant előttem a predeáli kaszárnya és ekkor megint megkérdeztek, hogy Predeálnál vagyunk-e már. Most igen, mondtam, ez ott a predeáli kaszárnya. Még be sem fejeztem a mondatot, annyit hallottam, hogy azt mondják: — dal — és a következő pillanatban revolverdörrenést és a jobb fülem mögött nagy fájdalmat éreztem.

A többi, ami ezután következett, ösztönösen történt, mert ha tudtam volna,

hogy egy hatvan méteres szakadék van a serpentin szélén, talán nem mertem volna megtenni, amit tettem.

Elengedtem a volánt.

A következő mozdulatom az volt, hogy a hátsó ülés felé fordultam, ahonnan két revolvercő meredt felém. Két karommal rájukcsaptam és sikerült lefelé fordítanom a csöveket, mielőtt még másodszor elsüthették volna.

A kisebbik diák kezéből ki is csavartam a revolvert és a zsebembe tettem, a nagyobbik azonban ezalatt megpróbálta, hogy a ravaszt újra meghuzzza. Kénytelen

voltam a kisebbiket elengedni, teljesen a nagyobbikra vettem magam és ennek a revolverét is eltettem. A kisebbik ezalatt kiugrott az autóból. Az autó ekkor még ment, de alig telt bele pár pillanat,

teljes erővel nekicsapódott egy fának.

Kimegyünk a Viktória-garázs ulvarára, ott áll az autó. Dodge-gyártmány, az 1600-as számot viseli. A hűtője, sárhányója eltörve, az ablak darabokban, az ajtó is meg van rongálva, nem lehet bezárni.

A sofőr folytatja:

Bukaresti, alig másfél méteres hisdiások

— A nagyobbik diákot lefogva tartottam, amíg az autó odacsapódására katonák nem jöttek elő az erdőből, ahol éppen galyakat szedtek. Valamennyire rendbehoztuk a gépet, a motor még járt és a fiut bevittük a predeáli katonai őrségre. Itt a szanitécek kimosták és bekötötték a

sebemet, aztán lementünk a csendőrorsre. A csendőrmester leigazolta a diákot, akit

Gheorghe J. Tudornak hívnak, tizenhat éves és a bukaresti Mihály Vajda-lyceum tanulója.

Megérkezett az új külügyminiszter,

Titulescu pedig szerdán visszautazik Londonba

Bukarest, április 27.

Ghica római követ, a Jorga-kabinet külügyminisztere, ma reggel végre megérkezett a fővárosba. Az új külügyminiszter azonnal jelentkezett Jorga miniszterelnöknél, majd kihallgatáson jelentkezett az uralkodónál.

Párnap szinajai üdülése után ugyancsak ma tért vissza Bukarestbe Titulescu londoni követ is. Ugy hírlik, hogy Titulescu szerdán visszautazik Londonba, hogy ismét átvegye az ottani követség vezetését. A kiváló diplomata előzőleg búcsulátogatásokat tesz a politikai élet vezető egyéniségeinél.

A népszövetség májusi ülésének munkaprogramja

Nagy érdeklődés előzi meg a Csiki Magánjavak birtokelkobzási pörének tárgyalását

A lengyel kormány beszámol a Conseil előtt a német lakosságon elkövetett erőszakosságok megtorlásáról. Opiumkérdés, gyermek és asszonyvédelem, meg a rabszolgatartás

Genf, április 27.

— A Brassói Lapok munkatársától. — Ma tette közzé a Főtitkárság a május 18-án kezdődő 63-ik ülésének tárgysorozátát. A programot úgy állították össze, hogy ez a „legkényesebb igényeket is kielégítse”, mert a székelv határok nagy vagyonelkobzási perétől kezdve a bódítóanyagokig, a dantzig kikötőtől a gyermekvédelemig minden kérdés szerepel a tárgysorozaton, ami csak foglalkoztatja a közelmúltban a békeintézmény különböző bizottságait.

Bennünket legközelebből a Csiki Magánjavak ügyében már régebben benyújtott erdélyi magyar petíció sorsa érdekli, amely ügy

annnyira érett stádiumban van, hogy a döntést is várni lehet.

Összesen harminc kérdés szerepel a napirenden. Legjelentősebb a vámegegyezmény-tervezet megvizsgálása, amelynek napirendre tűzését a brit kormány javasolta. Élénk eszmecsere várható a Páneurópa Bizottság eddigi munkásságáról szóló beszámoló felett.

A leszerelés terén csak annyival megyünk előbbre, hogy ez alkalommal kap közléseket a Conseil a leszerelési konferencia előkészítéséről és a főtitkár ismeretn fogja azokat a könnyítéseket, amelyeket Genf városa nyújt a gyűlések elhelyezése és a leszerelési kiküldötték elszállásolása, valamint a közlekedési rendszabályok tekintetében. Ezután fogja eldönteni a Tanács, hogy csakugyan Genfben tartják-e meg az 1932 február 2-án megnyitott világértékeztetést?

Határoznia kell a Tanácsnak a magánlőszergyártás ellenőrzésére kiküldött bizottság összehívásáról, mert az eddigi szakszabványi tárgyalásokon nem tudtak semmiféle eljárásban megegyezni. Szóba kerül a német kormány javaslata az egy-

eséges kérdőív megszerkesztéséről, amelyekre azonos irányelvek szerint kell válaszolni minden államnak, tengeri, légi és szárazföldi hadseregállományukat illetően. A leszerelést előkészítő bizottság azt javasolja, hogy a polgári repülésre vonatkozólag hozzanak ezentúl nyíltanosságra minden adatot és felvilágosítást. Tárgyalni fognak az eszközökről, amelyeknek kiépítésével „megelőzhetik a háborút”.

Politikai téren foglalkozik a Tanács a Litvánia és Lengyelország közt lefolyt közvetlen tárgyalásokkal, amelyek oda-irányultak, hogy a két állam közti ugynevezett „közigazgatási vonalon” végre rend és nyugalom álljon be. A német kormány kérésére a memeli területeken uralkodó állapotokat is tanulmányozni fogják.

Kisebbségi téren főleg a Csiki Magánjavak vagyonának elkobzása miatt beadott erdélyi magyar petíció tárgyalását előzi meg nagy érdeklődés.

A lengyel kormány azokról az intézkedéseiről számol be, amelyeket a Felsősziléziában a német lakosságon elkövetett erőszakosságok megtorlására tett.

A dantzig kikötő és víziút tanácsának elnökét is kinevezi a Conseil, mert a lengyel kormány nem tudott megegyezni erre nézve Dantzig városával. Letárgyalják az „erőteljes gazdasági mozgalom” konferenciájának lezártságait, valamint a mezőgazdasági hitel kérdését is, amelyet éppen most készít elő egy szakszabvány.

Végül Libéria rabszolgatartása, humanitárius téren pedig a gyermek és asszonyvédelem és az opiumkérdés kerül felszínre a Népszövetségi Tanács mozgalmának ígéretes májusi ülésén.

S. I.

Néhány nappal ezelőtt megszökött apjától, Jon Tudortól, aki Bukarestben a Str. Eduárd Grad 8 szám alatt lakik, miután elloptott tőle kilencezer lej és egy aranyórát. A predeáli csendőrmester eközben telefonon köröztette a kisebbik diákot, akit nem sokára a Derestyei-uton el is fogták.

Ezt Marin St. Bilának hívják, tizenhárom éves és ugyanannak a bukaresti lyceumnak a tanulója.

Most mind a kettő letartóztatásban van.

— Önnek a fejében van a golyó? — kérdezzük a soffört, aki újra fájlalja a tarkóját.

— Nem, mert visszapattant és meg is találtuk a kocsiiban. De erősen megrázkódtatta az agyamat.

— Milyen revolverek voltak a diákoknál?

— Az, amelyekkel rámlottak, hat méteres forgópisztoly volt, a nagyobbiknál lévő pedig tizenkét méteres.

Nagy Bandi, az autó tulajdonosa, akinek kára megközelíti a huszezer lejt, szobahozza, hogy most az autótaxisoknak biztosítaniuk kell az utasokat.

— Talán megfordítva kellene csinálni a sofföröket kellene biztosítani az utasok ellen!

Látjuk kérem, akárki beszállhat, hátraül, a sofför észre se veszi, lelövi...

A vizsgálat adatai amellelt szólnak, hogy a két bukaresti gimnazista, akik egészen alacsony, alig másfél méteres fiatal fiúk,

valami mozdarábot láthattak, amelyben Harry Piel autót rabol és ezt a „trükköt” akarták utánözni.

Csekélység. A hidegvér és eszének gyors váltásán mult, hogy ez a mozttrükk egy család ember életébe nem került...

Ipari Hitelszövetkezet alakul Marosvásárhelyen

Marosvásárhely, április 27.

Az itteni Magyar Iparosgyűlés tegnap tartotta ezévi rendes közgyűlését, amelyen elhatározták, hogy Ipari Hitelszövetkezet alakítására tesznek lépéseket.

A gyűlésen, amelyen Ritz Antal elnököl, dr. Lakatos Imre a kényszerindokálzásról, Lőte Lajos pedig az aktuális ügyekről referált.

Mikimauszt csempész a Szovjet

Berlin, április 27.

Az elmúlt héten a „Südfilm A. G.” igazgatósága tudomást szerzett arról, hogy Solawajcik filmrendező a gyár szerződésében álló két filmszínész nővértől 15.000 márka értékű ékszert lopott. Az ügy valódiságáról csupán a beavatottak tudtak közelebbit. Mindenesetre Solawajcik egyénisége elég gyanúra adott okot. A Südfilm A. G. két tisztviselő alkalmazottja ellopta a Mikimausz film másolatát és Solawajciknek 150 márkáért eladta. Solawajcik a filmet Oroszországba szállította és háromszoros árért bocsátotta forgalomba.

A „Südfilm A. G.” egy ideig nem tudott semmit a szélhámoságokról, amíg rá nem jöttek az említett ékszerlopásra. Érthető volt a gyár vezetőségének csodálkozása azon, hogy miképpen jut Oroszországra az olcsó filmek birtokába. Ezen felfedezés sok mindenre derített világosságot és a megindított nyomozás során az is kiderült, hogy a Szovjet több illetékmű megbízást adott, hogy olcsó filmhez jusszon.

Osztirák osztálysorsjáték.
84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény!
Főnyeremény szerencsés esetben:
20.000.000
(Husz millió Lei)
Jutalom és nyeremények:
12.500.000
7.500.000
több a
2.500.000
2.000.000
1.500.000
stb. összesen 42.000 nyeremény, több mint
Háromszázhusz millió Lei.
Azonnali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva
Nincs nyereség nyílt, általában semmiféle levonás!
Az összes sorsjegyek fele nyer!
A sorsjegyek ára:
egész 1200 Lei, fél 600 Lei, negyed 300 Lei.
A szállítás előzetes befizetés nélkül történik egy kényelmes áttutalási mód megjelölésével.
Fritz Dörge-Bank
Wien I/L, Kärntner Str. 43
A sorsjegyek eladásával és a nyeremények kifizetésével a minisztérium által lett megbízva.
A sorsjegyeket rohamosan apad. Rendeljen tehát meg ma. Egyszerű posta lap elegendő.
A húzások 1931 május 19-én kezdődnek

SZÉKELY & RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.
MAROSVÁSÁRHELY
NAGYSZÉBEN, BRASSÓI FIOKJAI
LESZÁLLÍTOTT GYÁRI ÁRON
AJÁNLIK
A MODERN BUTORGYÁRTÁS
REMEKEIT
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT IS.

Hírek

Ma közbeszéd tárgya Kürten, Róla sok a pro és kontra. En, bár eddig csendbe türtem Most ráterek egy pár pontra.

Annyit mondok, hogy kár vele Hónapokon át pörölni Nyugodjunk csak szépen bele, Hogy őt nem lehet megölni!

Felakasztani nem lehet, Noha ilyen terv is akadt, Habár ő erről nem tehet, Tekintve, hogy „ágrólszakadt”!

Főbelőni? Ugyan kérem! Ez még csak a lehetetlen! Mivel rég szemmel kísérem, Konstatálom, hogy „fejellen”!

Megmérgezni? Az se talál! Így sem lehet sokra menni! Hogy tőle elfut a halál, - Mondá - „mérget mer rá venni”!

Jó, hogy a német nem böszül S nem végezi ki, csak késve, Így legalább Kürten öszül, S meghal végelgyengülésbe! Inconnue

— PUSZTÍTÓ ORKÁN DUHÖNGÖTT ES OKOZOTT NAGY KÁROKAT SZŐRENY-MEGYÉBEN. Lugosi tudósítónk jelenti: Pénteken este félelmetesen dühöngő orkán vonult végig Szőrenymegye egyes vidékein, ahol mindenütt óriási károkat okozott. A pusztító elem háztetőket tépett le, fákat csavart ki gyökereitől, a villamos és telegráf póznák százait döntötte ki, a táviró és távbeszélő vezetéseket nagy kiterjedésű területeken szétzaggatta s különösen nagy károkat okozott a gyümölcsösökben. A háztetőkről röpkeidő kémény és tetőalkatrészek, téglák és cserepek több helyen az emberek testi épségében is kárt okoztak. Lugoson egy embert az utcán haladtában a háztetőről lesodort tetőcserepek oly súlyosan megsebesítettek, hogy eszméletlen állapotban szállították a mentők a kórházba. Az orkán körülbelül egy óra hosszan át dühöngött szakadatlanul s a szó szoros értelmében rettegésben tartotta az embereket.

— HAMIS BUKÁS MIATT BUNVADI FELJELENTÉST TETTEK EGY ARADI TEXTILCÉG ELLEN. Tudósítónk jelenti: A 38 esztendő óta fennálló aradi Schwartz Testvérek textilára cég még 1950. október 31-én közelebben értesítette három főhitelezőjét arról, hogy fizetésképtelen lett. A hitelezők azonban kissé gyanusnak találták a vállalat fizetésképtelenségét, mert a Schwartz Testvérek-cég még október második felében is nagyobb megrendeléseket tett náluk. A hitelezők, Erbert és Fleisch, Gross és Róna, továbbá az Aradi Textilgyár nemrég értekezletet tartottak, s azon elhatározták, hogy a cég ellen hamis bukás miatt bünvádi feljelentést adnak be a törvényszékhez. A feljelentés a napokban meg is történt s most már az aradi törvényszék fogja megállapítani, hogy a feljelentésben foglalt adatok mennyiben felelnek meg a valóságnak.

— VIHAR AZ ADRIÁN. Belgrádból jelentik: Szombaton este rendkívül heves vihar pusztított az Adria tenger fölött. A tomboló orkánban Trau mellett elsüllyedt egy vitorlászó hajó, amelynek azonban a legénységét sikerült megmenteni. Susák előtt egy halászhárkát borított fel az orkán. A bárkában 12 földműves ült, akik Amerikába akartak kivándorolni. Közülük azonban csak hetet menthettek meg, ötten belefulladtak a viharos tengerbe.

— ELITELTEK A NAGYSZEBENI PAP CSELEDJÉNEK GYILKOSÁT. Tudósítónk jelenti: A nagyszebeni törvényszék I. szekciójára szombaton délelőtti tartotta meg a főtárgyalást Stubna József bűnügyében, aki Oprisor Annát, a Hosszu-utcai lelkes cselédjét, meggyilkolta. A bíróság a gyilkost az enyhítő körülmények figyelembe vételével 12 évi súlyos börtönrre ítélte.

Kirándulásoknál, turákon, szopogasson Anacot pasztillát, fertőtleníti a száját és torkot, üdítene. Egy fiola ára 37 lej.

5. sz. szelvény

„Vestis” Ruházati Áruforgalmi Rt. Brassó, Lensor 26., 10%-os kedvezményre jogosító utalvány elnyeréséhez 6 db. folytatódagos számú ilyen szelvény szükséges.

— TITOKZATOS MERÉNYLETNEK ESETT ALDOZATUL BÉLAFALVA LEGMÓDOSABB GAZDÁLKODÓJA. Tudósítónk jelenti: Titokzatos támadásnak esett áldozatul a Kézdivásárhely közelében levő Bélafalva egyik legmódosabb gazdálkodója, a 45 éves Biró Béla földbirtokos. Biró az elmúlt hét vasárnapjának estéjén, 10 óra körül, kissé ittasan indult hazafelé. Utközben 4-5 ember megtámadta. A támadók fojtogatták, botokkal és kövekkel agyba-főbe verték, s hogy segítségért ne kiált-hasson, kendővel betömtek a száját. Birót eszméletlen állapotban, vérbefagyva találták meg a járőkelők és szállították lakására. — A borzalmasan összevert gazdálkodó néhány pillanatra magához tért és megnevezte támadóit s azután elvesztett beszéloképességét. — Állapota, immár egy hét óta, rendkívül súlyos, a torkán és koponyáján okozott súlyos sérülések miatt. A csendőrség megindította a nyomozást a brutális támadók ellen, a vizsgálat azonban eddig nem tudott eredményt felmutatni.

★ MEGHIVÓ a május hó 4-én 16 órakor a Korona szálloda éttermében (lakodalmi terem) megtartandó rendkívüli közgyűlésre. Tárgysorozat: 1. Pénztárjelentés a Klub felosztalandó vagyonáról. 2. Határozathozatal a felosztalandó vagyon hováfordítása felett. A közgyűlés az alapszabályok 30. paragrafusának értelmében határozatképes, ha 20 rendes tag jelen van. — Ha ezen, folyó hó 4-iki rendkívüli közgyűlés határozatképtelen, úgy május hó 4-én 17 órakor újabb rendkívüli közgyűlés tartatik meg, ugyanezen tárgysorozattal, mely közgyűlés, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes. — Elnökség.

— FELAKASZTOTTA MAGÁT A HONVÁGY MIATT EGY MENEKÜLT OROSZ NŐ. Újvidékről jelentik: Megdöbbenő öngyilkosság történt vasárnap Újvidéken. Az itteni Kereskedelmi Bank igazgatójának, egy Kusevics nevű szerb embernek a felesége, lakása fürdőszobájában felakasztotta magát és, mire tettét észrevették, meghalt. A szerencsétlen fiatal teremtés, aki Oroszországból került Újvidékre, azt írja bucsulevelében, hogy olthatatlan honvágya miatt válik meg az élettől. Kusevicsné teljesen árva volt, szüleit menekülés közben az orosz forradalom alkalmával agyonlőtték.

— SZIVEK HARCA A PISKI PIACON. Tudósítónk jelenti: Müller Márton piski mozdonifűtő hónapokkal ezelőtt otthagya családját, akivel husz év óta együttélt és összeköltözött egy másik nővel, ami nagy feltűnést keltett és sok szóbeszédre adott okot, mert Müller már korosabb ember, akinek felerdült leánya és legénysorban levő nagy fia van. — Az új asszony nem érte be annyival, hogy a Müller családot kenyérkeresőjétől megfosztotta és a családi otthon feloldatta, de az utcán is lépten-nyomon inzultálta az amúgy is beteges Müllernét. Így történt e héten, vasárnap is, amikor a két asszony a piacon találkozott, ahol Müllernét vetélytársnője súlyosan inzultálta. A megtámadott asszony védekezett s közben súlyos ültegeket mért támadójára, akit csak gyors menekülése mentett meg a Müllerné és a pártijára állott felbőszült tömeg dühe elől. — Az esetnek, mint értesülünk, — a hatóságok előtt folytatása lesz.

★ BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Schlandt Ottó fül-, orr- és gégeorvos rendelését Kolos-tor-utca 1. szám alá helyezte át. Rendel fél 10-11-ig fél 4-5-ig.

— HÁZIUR, NE BOSSZANTS D A LAKÓTI! Párisból jelentik: A főváros közelében fekvő Chaville községben tegnap bombamerénylet következett el az egyik főutcai ház ellen, amelynek falai megrepedtek, ablakai betörttek. — A rendőrség azt hiszi, hogy a merényletet az egyik lakó követte el, aki így akarta megbosszulni magát a házigazdáján, akivel ellenséges viszonyban élt. Emberéletben nem esett kár.

★ VIRÁGKIALLITAS BRASSÓBAN. A Román Kertészeti Egyesület brassói tagozata május hó 2-től 4-ig a kereskedelmi és iparkamara alsó helyiségeiben, a mezőgazdasági kamara védnöksége alatt virágkiállítást rendez, amelynek megtekintésére minden virágkedvelőt szívesen meghív. — Gabony Frigyes, tagozati elnök.

— OT EMBERT MART MEG EGYMÁS-UTÁN A VESZETT KUTYA. Lugosi tudósítónk jelenti: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Barbulescu Miklós tekintélyes lugosi mészáros mester házában Barbulescut az udvarra kilépekör kedvence házi kutyája, egy hatalmas mészárosszörny, megtámadta és öszszemarta. Barbulescu segélykiáltásaira előrohantak a család többi tagjai, Barbulescuné, a két leánya és egyik unokája, akiket a kutyá hasonló módon megtámadott és összeharapdált. A Barbulescu családot gyógykezelés céljából tegnap a kolozsvári Pasteur intézetbe szállították.

★ A SLOAN'S LINIMENT, fájó testrészek, bedörzsölésére szolgáló folyadék. Megszüntető — már egy éjszaka alatt, — minden külső fájdalmat s ezért a legjobb eredménnyel alkalmazzák inrandulás-, izom-, hátfájás-, lég-huzat által keletkezett arcfájdalmak, zúzódás és más hasonló tünetek eseteiben. A Sloan's Liniment melegít, enyhít és gyógyít, akár a nap.

Jó emésztés — fél egészség. Székrekedés, bélrenyheség esetén Artin dragée normális ürüléshez segít. Kérje orvosától.

— HUNYADMEGYEI HIREK. Déváról jelentik: Juzsna Ferenc, lupényi bányászt április hó 22-én egy, az Aranka aknából téves jelzés folytán elindított szállítóka teljesen széjjeltépte. A szerencsétlenül járt bányászt özvegye és három gyermeke siratja. — Dobos Márton, ugyancsak lupényi bányászt, az Ilonka bányában felülről leomló kövek súlyosan megsebesítettek és súlyos sérüléseivel a lupényi kórházba szállították. — Czitrón Izrael munkanélküli lupényi bányász, négy gyermekes családapa, mert nem bírta gyermekeinek koplalását tovább nézni, elkeseredésében egy napon háromszor kísérelt meg öngyilkosságot, de hozzátartozóinak és szomszédainak ébersége mindig megakadályozták annak végrehajtásában. A harmadik akasztási kísérlet után, a csendőrség is beleavatkozott a dologba és figyelmeztették Czitront, ha még egyszer megkísérli magát felakasztani, úgy szigorúan megbüntetik. — A munkaügyi miniszter, a szilvölgyi munkanélküliek között való szétosztásra százezer lejű küldött a prefekturára, mely összegből a petrosényiek 26 ezer, a vulkániak 40 ezer, a lupénviak 10 ezer, a petrillaiak 21 ezer 500 és az aninoszaiak 2 ezer 500 lejt kaptak. — Tutianu Nicolae, lónyai bányász, újszülött gyermekének keresztvíz alá tartására Károly királyt kérte fel. Ő felsége vállalta a keresztapaságot és magántitkára útján Hunyadvármegye prefektusát kérte fel, hogy a keresztelőn helyettesítse és egyben 2 ezer lejt küldjön, — komatársának. Nincs ma Lónyán, sőt talán a földtekén boldogabb ember, mint Tutianu, mert hisz a király keresztkomája.

— Élvtárgyalásánál, rossz gyomor-nál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagszerevaroknál, csalánkiütésnél és bőrvízketegségnél a természetes Ferenc József keserűvíz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több ut-törője megállapította, hogy a Ferenc József viz abszolút megbízható hashajtó. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— ÁLLAT AZ EMBERBEN. Tudósítónk jelenti: Megdöbbenő szerelmi tragédia történt vasárnap délelőtt Székesszeváron. Kovács Károly, a Déli Vasút székesszevári műhelyének előmunkása hosszú idő óta udvarolt Plentner Péterné trafikulaajdonosnő Juci nevű leányának. A szép fiatal leánynak az állhatatos udvarló nem nagyon tetszett és több ízben meg is kérte arra, hogy látogatásait szüntesse be. Vasárnap délelőtt Plentner Juci egyedül foglalatokodott anyja trafiküzletében. Egyszer megjelent Kovács és ismét szemrehányásokat tett a leánynak Plentner Juci ez-uttal is kosarat adott a kitaró lovagnak Kovács Károly erre szinte esztét veszítve, rohant a leányra, előrántotta a kését és össze-visszaszurkálta a szerencsétlen teremtést. A mikor Plentner Juci vértől elborítva összeesett, otthagya és elrohant. Néhány perccel később lépett be a trafikba Csikós Vilmos géplakatos és megdöbbenve fedezte fel, hogy gyilkos merénylet történt a kis trafiküzlet pultja mögött. Telefonon értesítette a mentőket, mire azonban azok a dráma színhelyére kiérkeztek, Plentner Juci már kisenvedett. A rendőrség rövid nyomozás után tisztázta Plentner Juci halálának körülményeit s azonnal intézkedett Kovács elfogatása iránt. — A gyilkost azonban a földi igazságszolgáltatás keze már nem érte el. Lakásának padlásán felakasztotta magát s amire megtalálták, már ő is halott volt.

★ OLCÓS PÁSZKAELADÁS. A brassói izr. hitközség (Árvaház-utca 31. sz.) irodájában a pászka kilónként 15 lejért kapható.

50% vasúti kedvezmény Kolozsvárra és vissza

„Milyen legyen az otthonom?”

kiállításra, április 29-től május 10-ig. - Igazolványok az összehajtogatott menetjegyirodáknál.

STARTER-BATTERIE

— Soha nem volt még ilyen kitűnő alkalom értékes könyvek olcsó beszerzésére, mint mostani kedvezményes könyvvásárláson. Szépirodalmi könyvek és népszerű tudományos könyvek egész tömegét árusítjuk ki az eredeti bolti ár egy kis hányadaért. Használja ki mindenki az alkalmat! Keresse fel könyvosztályunkat vételkötelezettség nélkül. Vidékiek kérjenek díjtalan könyvjegyzéket. — Brassói Lapok Könyvszátlya.

Minden áldott állapotban levő anya, a vitaminokban gazdag, táperőkben dúl Ovomaltinet használja reggelire, uzsonnára.

★ SOK ÉVES tapasztalataimat, valamint a Franciaországban, Angliában, Németországban és Svájcban szerzett legjobb bizonyítványokkal, 2289—A. sz. 1951. április hó 1-én kelt miniszteri engedély alapján, megnyitottam Brassóban az első és egyetlen hatóságilag engedélyezett autózvezető-iskolát. Állandó kurzusok. Jelentkezni lehet naponként: A. Ziegler okleveles pilótánál, Brassó, Hosszu-utca 14. szám.

★ GRÁF TANÁR ZENEMŰVEL. Gráf Gusztáv dr., brassói tanár „II. Károly király indulója és himnusza, háromnyelvű szöveggel, violettkiadásban és a francia—román szöveggel sárga-kiadásban megjelent. Zeneműke reskedésekben példányonként 40 lejért szerzhetők be. Megrendelhetők partitúrák, hangszerek és énekkarok számára a szerzőnél. Gráf Gusztáv dr. tanárnál, (bukaresti cím: Strada Luterana 14. Diákotthon, földszint 4. levéltár), aki kolportázs céljaira alkalmas ügynököket keres.

★ „KRISZTUS”-RÓL CSAK AKKOR BESZÉLHET, ha mindent tud róla. Olvassa el Balassa Imrétől, csak 68.— lej. A Kultura bukaresti magyar könyvkereskedésben, Buldalu Elisabeta 15.

★ HITELINFORMÁCIÓ NEM ELÉG, karakterét is ismernünk kell annak, akivel üzleti összeköttetésbe lépünk, hogy a veszteségeket elkerülhessük. Kézírásról pontos elemzést készít 100 lejért Schneider J. grafológusnő, Brassó, Sütő-utca 4. szám.

REDOUTE

kávéház-étterem május 1-én

ujból megnyílik

Kitűnő italok, elsőrendű konyha. — Szalon és jazz-zenekear.

Világos Monopol és barna Exelsior

Azugai sör

Caraiman a la Pilsen.

A né. közönség szíves támogatását kéri

TÖPFNE & WILLY

vendéglős.

E. 12759

Ruhákat vegyileg fest, tisztít: CZINK, CLUJ. Postaküldeményeknél 20% engedmény.

Közgazdaság

Ausschnitt nem vállal érdekeltséget a Westen-zománcedénygyárnál

Medgyes, április 27.

A fizetési nehézségek közé jutott medgyesi Westen-zománcedénygyár majoritásának átvételére vonatkozó tárgyalások. Westen August, a vállalat bécsi központjának megbízottja és Max Ausschnitt, a Titán-Nadrág-Kaláni Vas- és Fémművek vezérigazgatója között nem vezettek eredményre. — Hir szerint az Ausschnitt-csoport csak úgy akart érdekeltséget vállalni a gyárnál, ha tranzakciónál figyelmen kívül hagyják a vállalat óriási és jelentős részben nehezen behajtható künnlévősegeit.

Miután ezidőszereint más megoldási lehetőség nem mutatkozik, a medgyesi gyá-

rat a jövőben a bécsi központ fogja alimentálni. Ez rendben is van, hiszen a nehézségek is túlnyomórészt a bécsi Westen-gyár gyarmatizáló hitelpolitikája miatt keletkeztek. Azt az 50 és 80 millió lej között váltakozó nyereséget ugyanis, amelyet a medgyesi üzem a horribilis védővám mellett elért, a bécsiek, minden évben kivonták és teljesen forgó tőke nélkül hagyták a nagy üzemköltséggel dolgozó romániai érdekeltséget. Riffess vezérigazgató több ízben is figyelmeztette a bécsieket ennek a mohó nyereségelvonnásnak várható következményeire, de Westenék csak most tértek észre. A tizenkettedik órában.

Argetioianu pénzügyminiszter kijelentette:

A kamattörvényt nem lehet végrehajtani

Bukarest, április 27.

Jelentettük, hogy a vidéki bankok szövetsége a bukaresti Kereskedelmi Kamarában országos kongresszust tartott, amelyen elsősorban a kamattörvény ellen tiltakoztak a kongresszus résztvevői. Szerintük a kamattörvény a teljes csőd felé viszi a kis bankokat és ugyanakkor a betétesek, akiknek ez a törvény segíteni szeretett volna, az uzsorások karjaiba kénytelenek rohanni. A kongresszus után a vidéki bankok szövetségének egy küldöttsége jelent meg Argetioianu előtt, hogy a kongresszus határozatát közöljék a pénzügyminiszterrel. Botez professzor, Spiru Lalu szenátor és Simionescu-Ramniceanu bankigazgató vezetésével jelent meg a küldöttség Argetioianu előtt. A pénzügyminiszter a küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy

het végrehajtani.

Éppen ezért az új parlament van hivatva arra, hogy a többiek között lényeges módosításokat eszközöljön a kamattörvényen, vagy, ha ezek a módosítások nem volnának végrehajthatók, úgy a kamattörvényt

meg kell szüntetni.

A pénzügyminisztérium az alábbi hivatalos jelentést adta ki a vidéki bankok uniójának intervenciójáról:

„Argetioianu pénzügyminiszter biztositotta a vidéki bankok szövetségének delegátusait a kormány teljes támogatásáról. A betéteseknek meg kell őrizniük a legteljesebb bizalmukat azokkal a bankokkal szemben, amelyekkel dolgoznak, mivel a kormány és a Nemzeti Bank gondot fordítanak ezekre az intézetekre.

Nem 2500, csak 1200 lejjel szállította le a Cementkartell a cement vagononkénti árát

Bukarest, április 27.

Megírtuk, hogy Manoilescu kereskedelmi miniszter nyomására a Cementkartell a cement vagononkénti árát 2500 lejjel lecsökkentette. A kereskedelmi minisztérium kiadott hivatalos kommunikéje ezt a tényt nagy örömmel üjságolta.

De a cementgyárak, illetve a cementkartell szemérmetlenül becsapta a kereskedelmi minisztériumot, amikor bejelentette, hogy 2500 lejjel szállítja le a cement vagononkénti árát, mert

a cement árának tényleges leszállítása nem 2500, hanem 1200 lejjel történt.

Ugyanis a cementgyárak még a leszállítás előtt minden vállalkozónak, vagy kereskedőnek, aki 50 vagon cementet vett át, öt percentet, azaz vagononként 1500 lejt bonifikáltak. A mostani állítólagos árleszállítás után a cementkartell körülvélt tudatta feleivel, hogy

az eddigi 5 percentes bonifikálást a jövőben nem eszközölheti.

Háboru a Földgáz-társaság és a gázfogyasztó iparvállalatok között

Kolozsvár, április 27.

A földgázzal tüzelő erdélyi iparvállalatok képviselői szombaton délután igazgatói lefolyású megbeszélést tartottak Kolozsváron azzal a váratlan fordulattal kapcsolatban, hogy — mint megírtuk — a Nemzeti Földgáz-társaság, vagyis a magyar alapítású V. E. G. társaság átkezeselése miatt alakult Sonametan pernyertes lett az állammal szemben a földgáz-árak rendeleti uton történt leszállítása ellen indított kereset ügyében.

Az ítélet alapján a Földgáz-társaság felszólította összes fogyasztóit, akikkel nincs szerződés, hogy visszamenőleg

fizessék meg az 1929 évi földgázárakat és a bíróság által illegálisnak minősített leszállított árak közötti különbözetet.

Az iparvállalatoknál ez azt jelenti, hogy köbméterenként 20 banit térítsenek meg a társaságnak, miután az ipari gáz 1929-ben 92 baniba került és a kereskedelemügyi minisztérium megadott rendelete alapján csak 72 banit fizettek a földgáz köbméteréért. Ha figyelembe vesszük, hogy Erdély földgázfogyasztása 256 millió köbméter, amelynek legalább 50 százaléka esik az iparvállalatokra, akkor a követelt különbözet fejében 25 millió lejt kellene fizetniük a gyáraknak.

A kolozsvári értekezleten a résztvevő iparvállalatok egyhangulag arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a Sonametan által követelt különbözetet nem fizetik meg. Ezt az elutasító álláspontot a gyárak azzal indokolják, hogy ők miniszteri rendelet alapján fizettek alacsonyabb árakat és őket egyáltalán nem érinti az a konfliktus, amely az állam és a Sonametan között keletkezett. A földgáz-társaságra kedvező ítélet csak akkor jelentene kötelezettséget számukra, ha a Sonametan a vállalatokat perelte volna. Ezt azonban nem tette meg, hanem — ha fenntartással is — elfogadta az alacsonyabb gázárakat.

De ettől a jogi fejtegetéstől eltekintve is

abszurdumnak tartják a gyárvállalatok, hogy a Sonametan 1931-ben 1929 évi árakat követeljen, amikor az ipari termékek ára azóta 15–35 százalékkal csökkent és általában az árak mindenben visszajejlődő tendenciát mutatnak.

Különösen igazságtalan a Sonametan követelése akkor, amikor Marosvásárhelyen maga szállította le a földgázárakat, hogy felvehesse a versenyt a tüzelőfával, a mely 1929 óta 50 százalékkal olcsóbb lett. És milyen alapon akar a Sonametan me-

gint 92 banit kapni a földgáz köbméteréért, amikor a pakura kilója csak 40 banit, viszont a pakurának 10 ezer kalóriája van a földgáz 7400 kalóriájával szemben?

Mindezekre való tekintettel a földgáz-fogyasztó vállalatok nemcsak, hogy nem hajlandók visszamenőleg 92 banis árakat fizetni, hanem a jövőben sem és

hiába fenyegetőzik a Sonametan azzal, hogy lezárja a gázszolgáltatást, az érdekeltektől gyárak teljes elszántsággal néz szembe ennek a retorzióknak, amely ellen a legelősebb módon fog harcolni

és előre elhárít magától minden felelősséget azért, hogy a gázszolgáltatás megszakítása esetén munkáselbocsátásokra fog kényszerülni. Ez a határozat azt jelenti tehát, hogy másfél évi fegyverszünet után újra fellángol Erdélyben a földgáz-háború — a gazdasági válság legsúlyosabb idején.

Kis Közgazdasági Hírek

V. Potarca, a gabonaexport irányítására delegált kormánybiztos lemondott állásáról. A kormány valószínűleg végleg megszünteti ezt a kormánybiztosságot.

A nagyvárad kereskedelmi kamararendezésében mintavásár nyílik Nagyváradon május 3-án és tart május 10-ig.

A kormány a görög-román ideiglenes vámszerződés érvényét május 10-ig meghosszabbította.

Mozt

Megekezdődtek a román-kupa küzdelmek

Az első ízben kiírt román-kupa mérkőzéseknek tegnap lezajlott első fordulója fájdalmas kudarcral végződött a középligára. (Nagyszében, Marosvásárhely, Brassó), mely súlyos vereséget szenvedett a déli ligától, Bukarestben. Ugyanez a sors érte a nyugati ligát is, (Arad, Temesvár, Lugos), amelyet nagy gólaránnyal győzött le az északi liga válogatott csapata. Olyan nagy erőbeli eltérésekről, a melyet az eredmények sejtetni engednek, a győztes és vesztes ligák klubcsapatai között, nem lehet beszélni. A válogatottak eredménye azonban figyelemreméltó. És bizonyítéka annak, hogy egyelőre csak kísérleti együttesek állottak egymással szemben. — Telefon-jelentéseink az alábbiakban számolnak be a tegnapi román-kupa meccsekről:

Déli liga—Közép liga 6:3 (3:1).

Bukarestből jelentik: A déli liga, amelynek együttesét kizárólag bukaresti játékosok alkották, váratlanul nagyon gólképesnek bizonyult. A középliga legénységét három város adta. A csapat ennek háttérében megérezte az összezokottság hiányát. A csapatok a következő összeállításban játszottak:

Déli liga: Dauber (Unirea), — Rustem (Unirea), —

rea), Ligner (Olympia), — Borbil II. (Belvedere), Steinbach (Unirea), Niculescu (Olympia), — Dobó (Juventus), Stanciu (Venus), Carjean (Unirea), Valcov (Venus), Kronet (Olympia).

Közép liga: Thal (Nagyszében), — Molnár (Mvhely), Sarkadi (N. Szeben), — Takács (Mvhely), Gecse (Brassó), Hamlet (Mvhely), — Vogl (Brassó), Nagy (Mvhely), Strück III (Mvhely), Seifert (N. Szeben), Berta (Brassó).

Északi liga—Nyugati liga 5:0 (1:0).

Aradról jelentik: Az északi liga fölényes és megérdemelt győzelmet aratott a nyugati liga válogatottjai felett. A két csapat a következő összeállításban vette fel a küzdelmet:

Északi liga: Szatmári, — Barta, Chifor, — Muresan, Dobosan, Deheleanu, — Pintea, Glanzmann, Sepi, Bodola, Kocsis.

Nyugati liga: Drecin, — Albu, Molnár, — Szabó, Faur, Moravetz, — Barta, Lakatos, Kiss, Palmer, Buza.

A győztes csapat gerincét négy kolozsvári és négy nagyváradai játékos alkotta. A vesztes együttes hat aradi és öt temesvári játékosból állt.

Bajnokverés volt Nagyváradon Tőrekvés—Crisana 4:3 (3:1)

Nagyvárad, április 27.

A Crisana, mely öt ponttal vezetett a nagyváradai bajnokságban, minimális gólaránnyal, vereséget szenvedett a Tőrekvéstől. Pontelőnye így háromra zsugorodott össze, azonban így is megtartotta vezető pozícióját a bajnokságban. Tegnapi vereségét feltűnően gyenge kapusának köszönhetette.

Eldöntetlenül mérkőzött az Ivria a BMTE ellen

Brassó, április 27.

A papírforma szerint favorit munkáscsapat erős ellenfélre talált az Ivriában, mely csaknem meglepetést produkált. Eredmény:

Ivria—BMTE 1:1 (1:1).

Bajnoki mérkőzés. Vezető gólt az Ivria rug. Fried messziről küldött lövését a kapus gólba ejti. Hullámzó játék folyik a gól után. A félidő utolsó percében Bakó éles lövéssel egyenlít.

A második félidőben a BMTE átmeneti fölénybe kerül, melyet azonban a jól működő védelem miatt nem tud kihasználni. Különösen Weiszfeiler kapus kelt feltűnést kitűnő védéseivel. Az utolsó percekben az Ivria egy veszélyes lefutása majdnem gólt eredményez. — A játék egyébként nem mozgott nagy vívón. — Bíró: Kiss Gy.

Ivria ifj.—BMTE ifj. 2:0 (0:0). Bajnoki mérkőzés. Bíró: Bölöni.

Brassói „ulcai csapatok” eredményei:

Venus—Rapid 2:0 (0:0).
VAC—Bástya 1:1.
Bástya—Kandina 1:0.

TEMESVÁR:

Ripensia—Kinizsi 2:0 (0:0).
Barátságos mérkőzés. — A gólok egyikét Semmler rugta, a másik öngólból esett.

ARANYOSGYÉRES:
Únéggyár—Sodronyipar 3:0 (1:0). Alkerületi bajnoki mérkőzés.

TORDA:
TSC—Tordai MTE 2:1 (0:1).

FOGARAS:
Udvarhelyi MTE—Fogarasi válogatott 1:1. A munkáscsapat fölényben volt.

KOLOZSVÁRON elmaradt a KMSC—Universitatea kitűzött bajnoki mérkőzés az aradi román-kupa meccs miatt és így nem volt semmi mérkőzés.

† A Ferencváros Aradon és Nagyváradon. A Ferencváros május 1-én Aradon játszik, az AMTE—Glória kombinált csapatával. Vasárnap Nagyváradon mérkőzik a Ferencváros, a mely természetesen nélkülözni fogja a magyar válogatottban szereplő játékosait. Nagyvárad ellenfele a NAC csapata lesz.

Követeljen kimondottan eredeti Olla-t mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

Hideg és nedves időben

melegít mint a napsugár.

Régi fájdalmak súlyosabban lépnek fel fagyos napokon? Izületei merevebbek és fájdalmasabbak lesznek nedves időben. Az alábbiakban egy bevált készítményt ajánlhatunk az izom és ízületi fájdalmak enyhítésére:

A fájdalmas részeket dörzsölje gyengén Sloan's Liniment-tel. Oránként ismétlje ezt. Sloan's melegíti a testet akárcsak a napsugár. Elűzi a fájdalmat. Még ma vásároljon gyógyszerésznél vagy droguistánál egy újabb üveget. 75-Lei-ért.

SLOAN'S LINIMENT

Könnyen győzték a favoritok a magyar bajnokságban

Budapest, április 27.

A bajnokság tegnapi fordulója már előzetesen sima lefolyásnak ígérkezett. A prognózis helyesnek bizonyult, amennyiben a középcsapatoknak nem sikerült meglepetést produkálniuk „nagy” ellenfeikkel szemben. Részletes távirati jelentéseink a következők:

Ujpest—Pécsbaranya 2:0 (0:0)

Az Ujpest állandó fölényben játszott, de a helyzeteket nem tudta kihasználni.

III. kerület—Kispest 3:3 (3:1)

Váltakozó játék. Az első félidőben az obudaiak, szünet után a Kispest volt fölényben.

Ferencváros—Budai „11” 4:0 (4:0)

A 18, 35 és 39-ik percekben Takács góloz, majd a 42-ik percben Toldi rugja a negyediket.

Hungária—Vasas 4:1 (1:1)

A játék elején a Hungária indiszponáltsággal küzdött, mely később felolvadt és állandó fölényre változott.

Nemzeti—Bocskai 3:1 (1:1) A mérkőzés szombatán zajlott le. A Bocskai csapata gyengén játszott és nagy csalódást keltett.

Szombathely:

Sabaria—Bástya 4:2 (1:2)

Kaposvár: Somogy—Terézváros 9:1 (5:1). Második liga meccs.

Miskolc: Attila—Rákospalota 3:0 (2:0).

Németország—Hollandia 1:1 (1:0)

Amszterdam, ápr. 27.

Rekord érdeklődés mellett folyt le a két ország válogatott csapatainak mérkőzése. A németek technikai fölényben voltak, a győzelmet azonban nem sikerült megszerezniük. Az eldöntetlen eredmény pedig nagyon hizelgő a német labdarúgásra.

↓ A budapesti magyar—francia tennismérkőzésen a következő eredmények voltak: Takács—Merlin 6:3, 6:0, 3:0, 6:4, — Cochet—Kehrling 7:5, 4:6, 6:4, 6:1. — Összeredmény 3:2 a franciák javára.

↓ Piller György nyerte Magyarország kardvívó bajnokságát. Budapestről táviratozzák: Magyarország kardvívóbajnokságát Piller György százados nyerte 8 győzelemmel. Piller összes asszóját megnyerte. — Második helyezett Petschauer (NVC) hét győzelemmel. 3. Nagy Ernő, 4. Gombos Sándor, 5. dr. Szélnyi Géza, 6. Klein Miklós, 7. dr. Uhlyarik Jenő, 8. Hatz József, 9. Háromy Gaszton.

Szenzációs találalmány

a tüdőbajt okozó nedves lakások megszüntetésére

A nedves lakás egyik legnagyobb betegség- okozója az emberiségnek. A tüdőbaj, légcsőbántalmak, asztma, rheuma, a legismertebb fajai a nedves lakások okozta betegségeknek.

Sok kísérletezés történt e baj megszüntetésére érdekében.

Eddig azonban csak úgy sikerült ezt megoldani, hogy a megtámadott falak költséges lebontásához s a drága, teljesen új anyagok beépítéséhez folyamodtunk. Hogy ez a mostani súlyos gazdasági viszonyok között mit jelent, ennek a legszomorubb bizonyítéka a edves lakások ijesztő száma.

Az eddigi szigetelő anyagok nagy hibái

Footballabdák I-a

1/150, 2/200, 3/250, 4/300 gummival

5 mecs labda 410.—

Viszonteladónak kedvezmény

GELLER-nél, Brassó, Str. Reg. Carol (Kapu-utca) 36.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Haszonbérbe adó május 1-re fagymentes vizimalom, félmagos örlésre berendezve, hozzá gyapjufésülő. Cim: Zsigmond Béla, Csikdánfalva. posta és állomás Carta. 12736

JÉGSZEKRÉNYEK Kertész-nél, Targumures. Kivánatra árjegyzék. Brassói lerakat Tittes Pálnál. 12611

Keresek 4—5000 darab használt téglát, valamint épületfát. Ney, Brassó, Kőbánya-ucca 39. 12766

BIZTOS MEGELHETÉST nyújtó 4 éve fennálló modern kozmetikai szalon receptekkel elköltözés miatt átadó, vagy a berendezés eladó jutányosan. Cim 12762 sz. alatt a brassói kiadóban.

Allást nyer

Keresek fogász-asistent (nő) prim operateur, jömegjelenését. Dr. Goldenberg, Moreni-Prahova. 12738

Szakácsnő vidékre fiatalemberekhez, jó bizonyítvánnyal, azonnal felvétetik. Weisz István, Brassó, Gácsmajor 56. 12765.

Önállóan dolgozó segédcsányok felvételnek Jakab Vilma divatszalonjába. Brassó, Kolostor-ucca 54. 12761

Ügyes varróleányok és tanuló felvételnek. Brassó, Dr. Toma Jonescu- (vált Gromes) ucca 2. 12757

Lakás

KÉTSZOBÁS, fürdőszobás lakást keresek, lehetőleg központi fekvésűt. Cim a lap szerkesztőségében. 12753

Kiadó május 1-re nagy szoba, konyha, kamra, mellékhelyiségek. Brassó, Vasut-ucca 21 12763

Két szoba konyha, azonnal kiadó. Brassó, Kórház-ucca 44. 12756

3 szoba, konyha, fürdőszoba kiadó. Brassó. Vár-ucca 52. Tudakozódni hátul az udvarban. 12760

Könyvek

Több mint 10000 asszony bizonyítja, hogy a Biri néni szakácskönyvének nincsen párja. ennek segítségével a háztartás felannyi gondnal és költséggel jár. Kemény kötésben 130 lej. Csak ezt fogadja el! 12265

Frauenspiegel a legújabb metnyelvű havi dívatlap, csak 20 lej a Brassói Lapok könyvtárában.

Próba szerencse jelszóval én is megkísérlem ezúton komolyan nősülni óhajto ur ismeretség megkeresni. Földbirtokos, 22 éves keresztény leány vagyok. Hozományom 100 hold földbirtok és egy millió készpénz. Az emberek nagyon csinosnak mondanak, az ismerkedésre ezt az utat csak azért választom, mert vidéki helyen ismerettségem nincsen. Nem tartok igényt arra, hogy jóvendőbelim vagyonos vagy előkelő társadalmi állásu legyen, de csak biztos egzisztenciával rendelkező ur jöhet számításba, ki zárólag olyan uriember közeledését kérem, ki diskreitióban teljesen megbízható és komolyan gondolkodik a házasság gondolatával. Teljes című és személyleírás levelet „Barna” jelígre a kiadóba kérem. 12265

Egy precíz óra mindenki részére!

Ara 1300 Lei.

A „40,6 mintájú”, Omega-óra épp oly garantált mind a többi luxusórak.

A jótállással alatt értjük, hogy a 175 alkatrészből álló „40,6 mintájú Omega óra” épp úgy mind a többi Omega szerkezeteknek az összeállítása — ezredmilliméterig pontosan felül van vizsgálva. — Ha egy Omega-órát vesz úgy nemcsak a szépkívitelű órát

kapja hanem egy előzőleg elsőrangú szakemberek által kipróbált szerkezetet is.

Kérje bemutatásra a legújabb „40,6 Omega-mintát”. Az Omega-óra egyedülálló versenytárs nélküli minőség. Mással nem potótható.

OMEGA

EGY ÉLETRE ELEG

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő

Brassó—Brassó, Kapu-utca 56 58 Telefoninterurban: szerk és kiadóhivatali 1-77 és 82. Bucaresti—Bukarest 1, Sárindar No. 3. Telefonszám 363 64 373 71

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországon negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 840, évente 1600 lej

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálok.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratu Traian 1 (Halmágyi Pál) — Jász: Str. S. Barnuțiu 10. (Ostian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Huayad- és Alsófőterem részére. Kolozsvár: Str. Dubavariu 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Sztygyörgy-u 6. (Szabó Jenő). — Nagyszeben: Str. Turului 13. Szigetváry László. — Nagyvárad: Str. Nic. Jita 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Papp Géza-utca 15 (Kertész László) Szatmár- és Marosmegyék részére — Szilágysomlyó: (Helperin Ernő) — Temesvár: Gyárutros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Rețele Ferdinand 25 (Danes József)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére lenti, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljósztva: Batha Géza Dán Dániel, Nádas Jenő, Gerő Sándor.